

Sygn. akt: III AUa 410/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Janina Kacprzak

Sędziowie: SSA Iwona Szybka

SSO del. Joanna Baranowska (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Sztuka

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2014 r. w Łodzi

sprawy **M. M.**

przeciwko **Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego - Oddział (...) w Ł. P. Terenowa w T.**

o podjęcie wypłaty części uzupełniającej renty rolniczej,

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 14 stycznia 2014 r., sygn. akt: V U 766/13,

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 410/14

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 8 kwietnia 2013 roku, Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział w Ł. P. Terenowa w T. zawieszono M. M. prawo do wypłaty części uzupełniającej renty rolniczej w 100 %, poczynając od dnia 1 kwietnia 2013 roku. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż M. M. nie udowodniła, że mimo posiadania statusu właściciela gruntów rolnych, nie prowadzi działalności rolniczej, a tym samym wobec odwołującej się zachodzą przesłanki do zawieszenia wypłaty części uzupełniającej świadczenia w 100%.

W odwołaniu od powyższej decyzji, skarżąca M. M. wniosła o jej zmianę. Wskazała, iż po śmierci jej męża P. M., który zmarł w dniu (...)roku, jako spadkobierca ustawowy stała się właścicielką ¼ nieruchomości rolnej, położonej we wsi G. – gmina W. o pow. 1,69 ha. Nadto wnioskodawczyni podniosła, iż z uwagi na trwającą już ponad 15 lat chorobę, nie prowadzi działalności rolniczej, nie pomagała również w jej prowadzeniu zmarłemu mężowi, a sam fakt bycia właścicielem gospodarstwa rolnego, nie świadczy o prowadzeniu działalności rolniczej.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Wyrokiem z dnia 14 stycznia 2014r. Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż podjął wypłatę części uzupełniającej renty, należnej ubezpieczonej M. M., w wymiarze 100% od dnia 01 kwietnia 2013 roku.

Sąd Okręgowy poczynił następujące ustalenia faktyczne:

M. M. jest właścicielką gospodarstwa rolnego, położonego we wsi R., gmina R. o pow. 1,949 ha. Mąż wnioskodawczyni P. M. do chwili śmierci był właścicielem gospodarstwa rolnego, położonego w miejscowości G., gmina W., o powierzchni 6 ha, na którego terenie małżonkowie razem zamieszkiwali.

Wnioskodawczyni od około 15 lat choruje na (...) (Reumatoidalne Zapalenie S.). Od kilku lat M. M. porusza się przy pomocy kuli, nie wychodzi sama z domu i w zasadzie przy wszystkich czynnościach życia codziennego wymaga pomocy osób trzecich. W czerwcu 2012 roku przeszła operację endoprotezy biodra bez istotnej poprawy, obecnie czeka na kolejną operację stawu biodrowego. Od momentu ujawnienia się choroby (około 15 lat) wnioskodawczyni nie prowadzi jakiegokolwiek działalności rolniczej i wszystkie czynności związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego prowadził jej mąż P. M., który hodował inwentarz żywy, uprawiał pole. W grudniu 2012 roku mąż wnioskodawczyni zachorował, trafił do szpitala i nie był już w stanie dalej prowadzić działalności rolniczej. Małżonkowie wyprzedali więc cały inwentarz i zaprzestali prowadzenia gospodarstwa rolnego. W dniu 14 marca 2013 roku mąż wnioskodawczyni zmarł, w związku z czym M. M., na podstawie dziedziczenia ustawowego, stała się w 1/4 współwłaścicielką nieruchomości rolnej, położonej we wsi G., gmina W. o pow. 6,49 ha, którego to udziału wnioskodawczyni w dniu 5 sierpnia 2013 roku zrzekła się na rzecz dzieci: M. M., J. M., E. B. oraz Ł. M..

Wnioskodawczyni M. M. jest uprawniona do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy od dnia 28.11.2000 r.

Decyzją z dnia 15 grudnia 2000 roku, część uzupełniająca przyznanego świadczenia została zawieszona w 50%. Organ rentowy wskazał, że wnioskodawczyni prowadziła działalność rolniczą z małżonkiem P. M., który nie miał ustalonego prawa do emerytury lub renty i nie spełniał warunków do uzyskania emerytury rolniczej albo renty inwalidzkiej rolniczej, podlegając ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z mocy ustawy, część uzupełniająca przyznanego świadczenia została zawieszona w 50% (art. 28 ust. 6 pkt 1 ustawy o u.s.r.).

Decyzją z dnia 11 grudnia 2012 roku, w oparciu o art. 28 ust. 10 ustawy o u.s.r. w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2013 roku, przyznano skarżącej prawo do wypłaty części uzupełniającej renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy w pełnej wysokości od dnia 1 stycznia 2013 roku. Kolejną decyzją z dnia 27 marca 2013 roku, wobec śmierci P. M. w dniu 14 marca 2013 roku, organ rentowy stwierdził ustanie wobec niego ubezpieczenia społecznego rolników od dnia 15.03.2013 roku.

Zaskarżoną decyzją z dnia 8 kwietnia 2013 roku, zawieszono M. M. prawo do wypłaty części uzupełniającej renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy w 100 %, argumentując to tym, że odwołująca nie udowodniła, iż od dnia 14.03.2013 r. nie prowadziła działalności rolniczej z małżonkiem, który podlegał u.s.r. z mocy ustawy, w związku z tym ustały przesłanki do wypłaty części uzupełniającej renty rolniczej w pełnej, wysokości. Nadto zdaniem KRUS, M. M. nie udowodniła, że pomimo posiadania statusu właściciela gruntów rolnych nie prowadzi działalności rolniczej, a zatem wobec odwołującej zachodzą przesłanki do zawieszenia wypłaty części uzupełniającej świadczenia w 100 %.

Sąd Okręgowy uznał odwołanie za uzasadnione i wskazał, że wydając zaskarżoną decyzję z dnia 8 kwietnia 2013 roku, organ rentowy powołał się na przepis art. 28 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn. Dz. U. z 1998r Nr 7, poz. 25 ze zm.), który stanowi, że wypłata emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia ulega częściowemu zawieszeniu na zasadach określonych w ust. 2-8, jeżeli emeryt lub rencista prowadzi działalność rolniczą. Zawieszenie wypłaty dotyczy po pierwsze części uzupełniającej emerytury rolniczej lub renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy, po drugie emerytury lub renty inwalidzkiej z ubezpieczenia społecznego rolników indywidualnych i członków ich rodzin w części równej 95% emerytury podstawowej – i obejmuje całość lub określony ułamek tej części świadczenia.

Sąd Okręgowy podniósł, że stosownie do treści art. 28 ust. 3 ustawy o u.s.r. wypłata m.in. części uzupełniającej świadczenia emerytalnego ulega zawieszeniu w całości, jeżeli emeryt nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, z zastrzeżeniem ust. 5-7 i 9-11. Zgodnie z art. 28 ust. 4 pkt 1 uznaje się natomiast, iż emeryt lub rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego, nie uwzględniając (...). W ocenie Sądu Okręgowego art. 28 ustawy o u.s.r., nie można, jak to uczynił KRUS, interpretować w oderwaniu od art. 6 pkt 1 i 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zgodnie bowiem z art. 6 pkt 1 ww. ustawy rolnikiem nie jest właściciel lub posiadacz gospodarstwa rolnego, ale pełnoletnia osoba fizyczna, zamieszkująca i prowadząca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność rolniczą w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym w tym również w ramach grupy producentów rolnych, a także osobę, która przeznaczyła grunty prowadzonego przez siebie gospodarstwa rolnego do zalesienia. Pod pojęciem działalności rolniczej należy natomiast rozumieć działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej (art. 6 pkt 3 ustawy).

Sąd Okręgowy podkreślił, iż w kontekście zawieszenia prawa do części uzupełniającej świadczenia decydującego znaczenia nabiera fakt prowadzenia działalności rolniczej, a nie tytuł prawny do władania rzeczą. Podniósł, że tytuł własności (współwłasności), czy też posiadanie gospodarstwa rolnego nie rodzi obowiązku zawieszenia części uzupełniającej świadczenia, jeśli rolnik wykaże, że nie prowadzi działalności rolniczej. Sąd Okręgowy wskazał na ugruntowane w tym zakresie orzecznictwo Sądu Najwyższego. Na poparcie tego stanowiska przytoczył uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2004r. wydaną w sprawie II UZP 5/04, zgodnie z którą wypłata części uzupełniającej świadczenia rolnika, który będąc właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa rolnego faktycznie nie prowadzi w nim działalności rolniczej w rozumieniu art. 6 pkt 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (jednolity tekst: Dz. U. z 1998 r. Nr 7, poz. 25 ze zm.) nie ulega zawieszeniu na podstawie art. 28 ust. 1 i 3 w związku z ust. 4 tej ustawy (OSNP 2004/22/389). Podobne stanowisko zajęł Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 8 grudnia 2004 roku w sprawie III AUa 598/04, Apel.-W-wa 2005/4/16, w którym uznał, że zawieszenie wypłaty emerytury rolniczej nie dotyczy osoby jedynie posiadającej gospodarstwo rolne, ale tylko takiej osoby, która gospodarstwo rolne prowadzi i gospodarstwo to przynosi jej dochód. Przy tym Sąd ten wskazał, iż za prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym należy traktować zespół czynności, bez których dane gospodarstwo nie mogłoby prawidłowo funkcjonować (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 1988 roku, III UZP 8/88, OSNC 1988/12/166).

Przepis art. 28 ust. 4 wprowadza zatem jedynie domniemanie o charakterze wzruszalnym i właściciele gruntów mogą dowodzić, iż nie są rolnikami w rozumieniu art. 6 ust. 3 u.s.r.

Sąd pierwszej instancji wskazał także na stanowisko wyrażone w wyroku z 27 maja 1997 r., II UKN 145/97 (OSNAPiUS 1998 Nr 8, poz. 247), w którym Sąd Najwyższy wypowiedział tezę, że nabycie własności gospodarstwa rolnego w drodze dziedziczenia, bez prowadzenia w nim działalności rolniczej, nie stanowi podstawy do zawieszenia wypłaty świadczeń z ubezpieczenia społecznego, zaznaczając tym samym, że dla potrzeb ustalania uprawnień rentowych czy emerytalnych rolników oraz ich wysokości, nacisk położyć należy na zbadanie faktu rzeczywistego prowadzenia działalności rolniczej.

Ustalając stan faktyczny w przedmiotowej sprawie, a dotyczący kwestii prowadzenia przez M. M. działalności rolniczej, Sąd Okręgowy dał wiarę spójnym i logicznym zeznaniom świadków: E. B., H. M., Z. R. oraz samej wnioskodawczynie, które korespondują z treścią pozostałego materiału dowodowego zebranego w sprawie. Z dowodów powyższych wynika jednoznacznie, że M. M. od około 15 lat choruje na (...) (Reumatoidalne zapalenie S. - około 15 lat) i od tego czasu nie prowadziła i nie prowadzi, działalności rolniczej. Jednocześnie wnioskodawczynie podniosła, że nieruchomości położona we wsi G., gmina W., stanowiła własność jej zmarłego w dniu 14 marca 2013 roku, męża P. M., której to właścicielem stała w 1/4 w ramach dziedziczenia ustawowego i zaraz też zrzekła się na rzecz swoich dzieci: M. M., J. M., E. B. oraz Ł. M.. Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie dowiódł w ocenie Sądu Okręgowego w sposób jednoznaczny, iż do grudnia 2012 roku, tj. dopóki stan zdrowia męża wnioskodawczynie na to pozwalał, to właśnie

P. M. zajmował się prowadzeniem przedmiotowego gospodarstwa rolnego, natomiast M. M. od około 15 lat, tj. od początku zdiagnozowania u niej choroby ((...)) działalnością rolniczą w ogóle się nie zajmuje.

Konkludując, Sąd Okręgowy uznał, iż wnioskodawczyni dowiodła, iż nie prowadziła i prowadzi działalności rolniczej i nie była rolnikiem w rozumieniu art. 6 pkt 1 i 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, a skoro tak, to organ rentowy bezpodstawnie zawiesił wnioskodawczyni wypłatę części uzupełniającej renty rolniczej w wymiarze 100% od dnia 1 kwietnia 2013 roku poprzez uznanie, iż sam fakt bycia właścicielem gospodarstwa rolnego świadczy o niezaprzestaniu prowadzenia takiej działalności .

Z tych też względów, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że podjął wypłatę części uzupełniającej renty, należnej M. M., w wymiarze 100% od dnia 1 kwietnia 2013 roku.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł organ rentowy. Zaskarżył wyrok w całości zarzucając mu naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez błędną interpretację art. 28 ust. 3, 4 w kontekście art. 6 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników U.t. Dz.U. z 2013r., poz. 1403 - ze zm.).

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że w związku ze zgonem małżonka, wnioskodawczyni od dnia 15.03.2013r., jako osoba posiadająca grunty rolne o pow. przekraczającej 1 ha przeliczeniowy, spełniła przesłanki do zawieszenia wypłaty części uzupełniającej świadczenia rentowego w 100%, zgodnie z regulacją zawartą w art. 28 ust. 3 i 4 ustawy o u.s.r. W konsekwencji, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, zaskarżoną decyzją z dnia 08.04.2013r. zawiesiła M. M. prawo do wypłaty części uzupełniającej renty rolniczej w 100%, poczynając od dnia 01.04.2013r. z uwagi na niezaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej na posiadanych gruntach. Organ rentowy nie zgodził się z argumentacją Sądu Okręgowego. Zdaniem organu rentowego, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 06.05.2004r., wydany w sprawie II UZP 5/04 (OSNP 2004/22/389), na który powołuje się Sąd Okręgowy w uzasadnieniu wyroku, nie znajduje zastosowania w tym przypadku. W przywołanym wyroku, wydanym w indywidualnej sprawie Sąd Najwyższy przyjął, że posiadanie gruntów rolnych, nabytych w drodze dziedziczenia,

na których nie została podjęta działalność rolnicza, nie powoduje zawieszenia wypłaty części uzupełniającej świadczenia w trybie art. 28 ust. 4 ustawy o u.s.r. Natomiast w sprawie będącej przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego rolnik nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej w rozumieniu art. 28 ust. 3 i 4 ustawy o u.s.r. i w tej sytuacji nie przysługuje mu prawo do wypłaty 100% części uzupełniającej świadczenia rentowego. Sąd Okręgowy, uzasadniając wyrok zmieniający decyzję KRUS, oparł swoje stanowisko na ustaleniach poczynionych w świetle art. 6 pkt 1 i 3 ustawy o u.s.r. Zdaniem apelującego, jest to interpretacja błędna, gdyż zasady zawieszania świadczeń emerytalno-rentowych są wystarczająco uregulowane w art. 28 ustawy o u.s.r., który nie tylko enumeratywnie wymienia wszystkie przypadki zawieszania części uzupełniającej świadczenia, ale także wprowadza definicję zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej, jako stanu prawnego, w którym ani emeryt, ani rencista nie jest właścicielem (współwłaścicielem) gospodarstwa rolnego i nie prowadzi działu specjalnego, nie licząc gruntów ściśle wymienionych w ust.4 pkt 1-7. Ponadto skarżący podkreślił, że pojęcie "prowadzenie działalności rolniczej", zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, nie ogranicza się tylko do fizycznego, osobistego prowadzenia gospodarstwa w sposób ale odnosi się do osoby władającej gospodarstwem w sensie prawnym. W sprawie powyższej decydujące znaczenie odgrywa stan prawny ustalony stosownie do dyspozycji art.28 ust.4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Art. 6 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, nie ma w tym przypadku zastosowania, gdyż dotyczy wyraźnie czynnego rolnika, a nie rencisty czy emeryta. Apelujący wniósł o zmianę wyroku Sądu Okręgowego w całości oraz uznanie, że część uzupełniająca świadczenia rentowego M. M. podlega zawieszeniu w 100% z uwagi na niezaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i nie zasługiwała na uwzględnienie.

W istocie wszystkie zarzuty apelacji zmierzają do wytknięcia Sadowi I instancji naruszenia prawa materialnego. Zarzuty te są niezasadne.

W rozpoznawanej sprawie spornym było prowadzenie przez M. M. działalności rolniczej w okresie od dnia 01 kwietnia 2013 roku. Wnioskodawczyni jest właścicielką gospodarstwa położonego we wsi R., gmina R. o pow. 1,949 ha. Mąż wnioskodawczyni P. M. do chwili śmierci był właścicielem gospodarstwa rolnego, położonego w miejscowości G., gmina W., o powierzchni 6 ha, na którego terenie małżonkowie razem zamieszkiwali. Zaskarżoną decyzją z dnia 8 kwietnia 2013 roku, zawieszono M. M. prawo do wypłaty części uzupełniającej renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy w 100 %, argumentując to tym, że odwołująca nie udowodniła, iż od dnia 14.03.2013 r. (od dnia zgonu męża) nie prowadziła działalności rolniczej z małżonkiem, który podlegał u.s.r. z mocy ustawy, w związku z tym ustały przesłanki do wypłaty części uzupełniającej renty rolniczej w pełnej wysokości. Nadto zdaniem KRUS, M. M. nie udowodniła, że pomimo posiadania statusu właściciela gruntów rolnych nie prowadzi działalności rolniczej, a zatem wobec odwołującej zachodzą przesłanki do zawieszenia wypłaty części uzupełniającej świadczenia w 100 %. Wobec poczynionych przez Sąd Okręgowy ustaleń faktycznych stanowisko Prezesa KRUS opiera się na tezie, że M. M. nie udowodniła, że pomimo posiadania statusu właściciela gruntów rolnych nie prowadzi działalności rolniczej.

Powyższy pogląd jest nietrafny, przez co odwołanie podlegało uwzględnieniu. Zgodnie z art. 28 ust. 1 i ust.2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku (Dz. U. 1998/7/25 z późn. zmianami) o ubezpieczeniu społecznym rolników wypłata emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia ulega częściowemu zawieszeniu na zasadach określonych w ust. 2-8, jeżeli emeryt lub rencista prowadzi działalność rolniczą. Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy wypłata ulega zawieszeniu w całości, jeżeli emeryt lub rencista nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, z zastrzeżeniem ust. 5-7, 9 i 11 (art. 28 ust. 3). Z art. 28 ust. 4 wynika natomiast, iż, uznaje się, że emeryt lub rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego, nie uwzględniając, zgodnie z pkt 1 gruntów wydzierżawionych, na podstawie umowy pisemnej zawartej co najmniej na 10 lat i zgłoszonej do ewidencji gruntów i budynków, osobie niebędącej:

- a) małżonkiem emeryta lub rencisty,
- b) jego zstępnym lub pasierbem,
- c) osobą pozostającą z emerytem lub rencistą we wspólnym gospodarstwie domowym,
- d) małżonkiem osoby, o której mowa w lit. b lub c;

W orzecznictwie przyjmuje się jednak, że art. 28 ust.4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników nie pochłania wszystkich wypadków, w których ustawodawca uznaje, że działalność rolnicza nie jest prowadzona, czy też dopuszcza - poza tym uznaniem - inne jeszcze wypadki nieprowadzenia takiej działalności i uwzględnia je przy zawieszaniu prawa do świadczeń. Zasadnicza kwestia sprowadza się bowiem do wykładni pojęcia „prowadzenia działalności rolniczej”, a w szczególności, czy zawieszenie w całości lub części prawa do świadczenia rentowego lub emerytalnego należy powiązać z samym faktem bycia właścicielem gospodarstwa rolnego lub wykonywania nad nim władztwa, czy też koniecznym jest dodatkowo, aby na jego obszarze osoba będąca rolnikiem prowadziła osobiście i na własny rachunek działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej, w rozumieniu art. 6 ust. 1 i ust.3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Sąd Najwyższy dokonując wykładni analizowanego pojęcia w kontekście zawieszenia w całości lub w części prawa do świadczenia wskazał na jego nieprzystawalność z pojęciem własności (posiadania) gospodarstwa rolnego. W wyroku z dnia 8 stycznia 1997, II UKN 39/96, OSNAPiUS 1997/16/299, a następnie w uchwale z dnia 6 maja 2004r., II UZP 5/04 Sąd ten stanął na stanowisku, i tę wykładnię Sąd Apelacyjny w obecnym składzie podziela, że nie ulega zawieszeniu na podstawie art. 28 ust. 1 i 3 w związku z ust. 4 ustawy wypłata części uzupełniającej świadczenia rolnika, który będąc właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa rolnego faktycznie nie prowadzi w nim działalności rolniczej w rozumieniu art. 6 pkt 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. W uzasadnieniu powołanej uchwały Sąd

Najwyższy wskazał na specyficzną konstrukcję prawną art. 28 ust. 4 ustawy. Zastosowana w nim technika legislacyjna sugeruje przyjęcie, że wyliczenie zawarte w punktach 1-4 służy wyłącznie ułatwieniom dowodowym. Rolnicy będący właścicielami gospodarstw wymienionych w powołanym wyżej przepisie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników nie muszą wykazywać, że nie prowadzą w nich działalności rolniczej; ten fakt uznaje sam ustawodawca. Przepis ten zawiera domniemanie, które każdorazowo może zostać obalone przez zainteresowanego poprzez adekwatne środki prawne. Właściciele gospodarstw rolnych mogą dowodzić, że nie są rolnikami, gdy nie prowadzą na nich działalności rolniczej. Przy czym w orzecznictwie wskazuje się, iż pojęcie prowadzenia działalności rolniczej zostało w ustawie tylko częściowo zdefiniowane- przez określenie pojęcia rolnika i charakteru działalności rolniczej. Przypisanie ubezpieczonemu tego rodzaju aktywności musi być poprzedzone ustaleniem, iż podejmuje on wszelkie czynności niezbędne do prawidłowego funkcjonowania gospodarstwa, a mogą być nimi działania organizacyjne, kierownicze, jak i osobiste zaangażowanie w bezpośrednim wykonywaniu pracy fizycznej w gospodarstwie (zob. uzasadnienie wyroku Sadu Najwyższego z dnia z dnia 19 lipca 2001 roku, sygn. akt UKN 492/00 OSNP 2003, Nr 9, poz. 233).

W konkluzji powyższych rozważań własność lub posiadanie gospodarstwa rolnego pozostają więc poza sferą ubezpieczenia społecznego rolników, a więc nie mogą mieć wpływu na wysokość pobieranych świadczeń, wobec czego uzyskanie możliwości pobierania pełnego świadczenia może zależeć tylko od faktycznego zaprzestania działalności rolniczej.

W rozpoznanej sprawie zebrany w sprawie materiał dowodowy potwierdził, że odwołująca w spornym okresie nie prowadziła działalności rolniczej. Istotnym jest, że nie wykonywała prac rolniczych, nie uzyskiwała pożytków, nie podejmowała czynności w celu uzyskania dochodów. Odwołująca nie miała obiektywnej możliwości prowadzenia gospodarstwa rolnego. Przyczyną, która uniemożliwiła tego rodzaju aktywność był zły stan zdrowia. To właśnie tego rodzaju okoliczności zadecydowały o zaprzestaniu osobistej pracy w gospodarstwie rolnym. Należało zatem uznać, że odwołująca trwale zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej i faktu tego nie zmienia fakt, że nieruchomości położona we wsi G., gmina W., stanowiła własność jej zmarłego w dniu 14 marca 2013 roku męża P. M., której to właścicielem stała w 1/4 w ramach dziedziczenia ustawowego i zaraz też zrzekła się na rzecz swoich dzieci: M. M., J. M., E. B. oraz Ł. M.. Materiał dowodowy prawidłowo zgromadzony i oceniony w sprawie dowiódł w sposób jednoznaczny, iż do grudnia 2012 roku, tj. dopóki stan zdrowia męża wnioskodawczyni na to pozwalał, to właśnie P. M. zajmował się prowadzeniem przedmiotowego gospodarstwa rolnego, natomiast M. M. od około 15 lat, tj. od początku zdiagnozowania u niej choroby ((...)) działalnością rolniczą w ogóle się nie zajmuje.

W świetle powyższych rozważań należało przyjąć, że zarzuty apelacji są bezzasadne.

W tym stanie rzeczy, nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.